

Terugkoppeling aangenomen moties Congres 115

The logo for the Dutch political party D66, consisting of a green square with the white text 'D66' inside.

D66

Overzicht aangenomen moties

Algemeen Organisatorische Moties (AOM's)

Congresnr.	Titel	Advies	Besluit
AOM 115.01	Deadline aankondiging landelijke congressen	Overnemen	Aangenomen
AOM 115.02	Betrek nieuwe leden bij thema-afdelingen	Overnemen	Aangenomen
AOM 115.03	Begeleiding en opvang oud-politici	Overnemen	Aangenomen
AOM 115.04	Afdrachtsregeling uitbreiden met wachtgeld periode	Neutraal	Aangenomen
AOM 115.06	Voorstel tot instellen (deels) bezoldiging van de functie van landelijk D66-voorzitterschap	Neutraal	Aangenomen
AOM 115.07	Onverenigbaarheid van de positie van landelijk D66-voorzitter met enig andere gekozen functie binnen de vereniging	Neutraal	Aangenomen
AOM 115.08	Aan de slag voor een Open Partij	Overnemen	Aangenomen
AOM 115.12	Instellen van een extern onderzoek naar de borging van de sociale veiligheid binnen D66	Ontraden	Aangenomen
AOM 115.13	Gedragscode en verankering beleid relaties op de werkvloer	Neutraal	Aangenomen

Actuele Politieke Moties (APM's)

Congresnr.	Titel	Advies	Besluit
APM 115.02	Volle steun voor de stikstofplannen van het Kabinet	Overnemen	Aangenomen

Politieke Moties (PM's)

Congresnr.	Titel	Advies	Besluit
PM 115.01	Deel de Welvaart: Armoede tenminste halveren	Overnemen	Aangenomen
PM 115.03	Herinrichting Governance Pensioenfondsen	Overnemen	Aangenomen
PM 115.06	Economisch bestuur Eurozone	Overnemen	Aangenomen
PM 115.07	Verruim thuiswerkvergoeding ivm stijgende energiekosten	Overnemen	Aangenomen
PM 115.09	Gelijke kansen kan alleen met voldoende aandacht voor gezondheid (TK integraal gezondheid) (1)	Overnemen	Aangenomen
PM 115.10	Gelijke kansen kan alleen met voldoende aandacht voor gezondheid (afwegingskader VMS preventie) (2)	Ontraden	Aangenomen

Op aangenomen moties **AOM115.04 en AOM115.12** is nog geen terugkoppeling mogelijk. Deze worden meegenomen in de terugkoppeling van de moties van C116.

AOM115.01 Algemeen Organisatorische Motie

Titel motie: **Deadline aankondiging landelijke congressen**

Indiener: Arjan de Boer e.a.

Woordvoerder: Arjan de Boer

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- de datum van landelijke congressen waarop een congres plaatsvindt per jaar kan wisselen;
- de deadline voor het indienen van amendementen, algemeen organisatorische en politieke moties doorgaans zes weken voor het congres plaatsvindt;
- het Huishoudelijk Reglement in artikel 3.7 voorschrijft om het tijdstip van een congres, het tijdstip waarop de voorstellen beschikbaar zijn en de termijnen waarbinnen moties en amendementen kunnen worden ingediend zo mogelijk tenminste zes maanden tevoren via de website aan de leden bekend te maken;
- de bekendmaking van de tijdstippen die worden genoemd in artikel 3.7 van het Huishoudelijk Reglement in de praktijk wisselt;

overwegende dat:

- een vroege aankondiging thema-afdelingen, afdelings- en regiobesturen in staat stelt tijdig een ALV, AAV of ARV te organiseren waarin moties en/of amendementen worden behandeld;
- het indienen van moties en amendementen via een ALV, AAV of ARV de standaardwijze is binnen D66 en het indienen middels 25 ondersteuningsverklaringen van origine een noodoplossing is;
- de afgelopen jaren veruit de meeste moties en amendementen middels 25 ondersteuningsverklaringen zijn ingediend;
- het indienen van moties en amendementen middels een vergadering de kwaliteit van de voorstellen kan verhogen doordat deze zijn bediscussieerd en meerdere expertises en perspectieven zijn meegenomen in de besluitvorming;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- om de in het Huishoudelijk Reglement artikel 3.7 genoemde data voor bekendmaking van het landelijke congres en voor de deadlines voor het indienen van moties en amendementen actiever na te streven en te handhaven tenzij er sprake is van aantoonbare overmacht of bijzondere omstandigheden;
- en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Het Landelijk Bestuur heeft de oproep van de leden gehoord en doet er alles aan om in het vervolg de deadlines actiever na te streven. Om hieraan te kunnen voldoen zal het Landelijk Bestuur verder naar voren plannen ten aanzien van moties en amendementen. Daarnaast zet het Landelijk Bestuur zich in om data van congressen tijdiger te publiceren.

AOM115.02 Algemeen Organisatorische Motie

Titel motie: **Betrek nieuwe leden bij thema-afdelingen**

Indiener: Arjan de Boer e.a.

Woordvoerder: Arjan de Boer

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- D66 in 2022 31.830 leden telt waarvan een klein deel politiek actief is in afdelingen, regio's en thema-afdelingen;
- thema-afdelingen in tegenstelling tot afdelingen en regio's niet worden genoemd in de automatische mail na je aanmelding als nieuw lid;
- veel actieve leden binnen afdelingen en regio's niet op de hoogte zijn van het bestaan van thema-afdelingen;

overwegende dat:

- thema-afdelingen een belangrijke ontmoetingsplaats zijn van expertise over een bepaald thema;
- thema-afdelingen inhoudelijke input en feedback leveren aan onze Tweede Kamerfractie;
- thema-afdelingen een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan de politiek-inhoudelijke en persoonlijke ontwikkeling van leden;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- om de thema-afdelingen en hoe je je hiervoor aanmeldt te vermelden in de automatische mail die nieuwe leden krijgen na hun aanmelding;
- om de thema-afdelingen jaarlijks onder de aandacht te brengen van afdelings- en regiobesturen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Momenteel hebben de thema-afdelingen een plek in de nieuwsbrief die nieuwe leden krijgen. Onder het kopje 'actief worden' wordt verwezen naar de overzichtspagina van de thema-afdelingen op de D66-website. Het proces van nieuwe leden enthousiasmeren om actief te worden, wordt momenteel herzien door medewerkers van het Landelijk Bureau. De thema-afdelingen zullen daar actief in worden betrokken.

Daarnaast zal het Landelijk Bestuur meer sturen op het betrekken van de Thema-afdelingen bij afdelings- en regiobesturen.

AOM115.03 Algemeen Organisatorische Motie

Titel motie: **Begeleiding en opvang oud-politici**

Indiener: Ledenvergadering D66 Gelderland

Woordvoerder: Michiel Scheffer

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- veel politici na beëindiging van hun ambt recht hebben op en budget hebben voor ondersteuning (coaching, cursussen, e.d..) vanuit hun bestuursorgaan;
- deze ondersteuning zich niet uitstrekt tot lokale volksvertegenwoordigers die ook veel uren aan de politiek besteden en geen wachtgeld ontvangen (b.v. fractievoorzitters in grotere gemeenten en provincies);
- er binnen de partij geen systematische opvang en begeleiding is van politici waarvan de loopbaan (tijdelijk) is beëindigd;

overwegende dat:

- het moeten aftreden, of stoppen wegens verlies van (interne) verkiezingen, voor politieke ambtsdragers psychisch en medisch ingrijpend kan zijn;
- de beëindiging van een politiek ambt tot een forse overgang kan leiden, in inkomen, tijdsbesteding en maatschappelijke betrokkenheid, die niet altijd snel wordt opgevangen;
- de huidige opvang door D66 van oud-politici vaak instrumenteel en functioneel is, eerder gericht op het vervullen van functies door de partij, en minder gericht op de mens zelf;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- te komen met voorstellen voor betere begeleiding van politieke ambtsdragers na beëindiging van de politieke loopbaan, waarbij de mens zelf centraal moet staan, met bijzondere aandacht voor politieke ambtsdragers die gedwongen hun loopbaan beëindigen en ambtsdragers die geen recht op wachtgeld hebben en daarmee ook geen recht op coaching;
- gelet op de wisseling van de wacht in gemeenten in 2022, een pilot voor ex-wethouders en ex-raadsleden snel ter hand te nemen, waarbij de opzet van intervisie laagdrempelig en heilzaam kan zijn;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Wat betreft de nazorg voor oud-ambtsdragers van de partij, ziet het Landelijk Bestuur een belangrijke rol weggelegd voor het alumni-netwerk. Toegang tot het netwerk staat open voor iedere oud-ambtsdrager ongeacht of deze wachtgeld krijgt. Het Landelijk Bestuur is blijvend in gesprek met het alumni-netwerk en zij zal het gesprek over een betere nazorg voeren. Hierin zal expliciet aandacht worden besteed aan laagdrempeligheid.

AOM115.06 Algemeen Organisatorische Motie

Titel motie: **Voorstel tot instellen (deels) bezoldiging van de functie van landelijk D66-voorzitterschap**

Indiener: Ledenvergaderingen D66 Gelderland, D66 Verenigde Staten, thema-afd Europa & thema-afd Internationale Samenwerking

Woordvoerder: Eelco Keij

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- D66 de tweede grootste politieke partij van Nederland is, dat D66 een regeringspartij is en dat deze positie een omvangrijker pakket aan taken en verantwoordelijkheden met zich meebrengt, in het bijzonder voor de functie en het functioneren van de landelijk D66-voorzitter;

overwegende dat:

- de landelijk D66-voorzitter gekozen is op volledig onbezoldigde basis;
- het takenpakket van deze functie inmiddels zoveel tijd in beslag neemt, dat dit in de praktijk niet meer goed verenigbaar is met enige andere fulltime functie;
- de functie van landelijk D66-voorzitter voor elk D66-lid bereikbaar moet blijven;
- de functie van landelijk D66-voorzitter een 24/7 beschikbaarheid vereist, zowel in bereikbaarheid als aandacht;
- de functie van landelijk D66-voorzitter alle focus verdient, zonder afleiding of mogelijke belangenverstremming van binnen de partij;
- de functie van landelijk D66-voorzitter een professionele inzet vraagt en dito vergoeding niet meer dan normaal is, gezien de gevraagde inzet en verantwoordelijkheden;
- de partij er onder lijdt wanneer de landelijk voorzitter niet de tijd aan de functie kan geven die zij en de partij verdienen;
- een nette bezoldigingsregeling een verdere professionalisering zou betekenen van de functie en waardering voor zowel mogelijke kandidaten als de partij zelf;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- bij het volgende congres een wijzigingsvoorstel van de relevante interne regels aan de leden voor te leggen, waarin wordt bepaald dat de functie van landelijk D66-voorzitter gewijzigd zal worden in een deels of volledige bezoldigde functie;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Het Landelijk Bestuur beraadt zich momenteel over de positie van de partijvoorzitter en de mogelijkheden tot bezoldiging. In samenhang met motie AOM 115.07, over de onverenigbaarheid van de landelijk voorzitter met andere gekozen functies, zal op een later moment worden teruggekoppeld.

AOM115.07

Algemeen Organisatorische Motie

Titel motie: **Onverenigbaarheid van de positie van landelijk D66-voorzitter met enig andere gekozen functie binnen de vereniging**

Indiener: Ledenergaderingen D66 Gelderland, D66 Verenigde Staten, thema-afd Europa & thema-afd Internationale Samenwerking

Woordvoerder: Eelco Keij

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- D66 de tweede grootste politieke partij van Nederland is en dat deze positie een omvangrijker pakket aan taken en verantwoordelijkheden met zich meebrengt, in het bijzonder voor de functie en het functioneren van de landelijk D66-voorzitter;

overwegende dat:

- het landelijk D66-voorzitterschap een door de leden gekozen functie is;
- de functie van landelijk D66-voorzitter een 24/7 beschikbaarheid vereist; zowel in bereikbaarheid als aandacht;
- de functie van landelijk D66-voorzitter steeds meer tijd is gaan vergen;
- de functie van landelijk D66-voorzitter in het kader van mogelijke belangenverstremgeling gevrijwaard moet blijven van andere (gekozen) machtsposities binnen de partij, waarmee zowel deze functie als de partij beter beschermd zullen zijn;
- de landelijk D66-voorzitter de afgelopen jaren een zeer belangrijke rol heeft gespeeld bij interne klachtenafhandelingen en deze rol naar alle waarschijnlijkheid zal blijven vervullen;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- bij het volgende congres een wijzigingsvoorstel van de relevante regels aan de leden voor te leggen, waarin wordt bepaald dat de functie van landelijk D66-voorzitter en de functie van enige andere gekozen functie binnen of namens de partij onverenigbaar zijn;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Het Landelijk Bestuur beraadt zich momenteel over de positie van de partijvoorzitter en de eventuele andere gekozen functies. In samenhang met motie AOM 115.06, over bezoldiging van de partijvoorzitter, zal op een later moment worden teruggekoppeld.

AOM115.08 Algemeen Organisatorische Motie

Titel motie: **Aan de slag voor een Open Partij**

Indiener: Matthijs van Miltenburg e.a.

Woordvoerder: Rudi Nieuwenhoven

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- bij het 112e D66 Congres op zaterdag 28 november 2020 de motie AOM112.05 "Open Partij" is aangenomen, gericht op concrete landelijke en lokale voorstellen en acties die de vereniging opener maakt en breder verbindt met inwoners, samenleving en met maatschappelijke bewegingen;
- bij Congres 114 de terugkoppeling over de uitvoering van de motie door het Landelijk Bestuur puur procesmatig luidde dat indieners van de motie nauw betrokken zouden zijn bij het nieuwe Strategisch Plan en zo hun wensen mee kunnen geven;

overwegende dat:

- D66 is begonnen als open beweging waarin leden en niet-leden vrijelijk met elkaar het gesprek voerden over de samenleving en onze koers;
- het momentum en de noodzaak er juist nu voor de partij is om te werken aan een opener houding met meer toegankelijkheid, diversiteit en actieve interactie met maatschappelijke bewegingen;
- het nieuwe Strategisch Plan van het Landelijk Bestuur voor de periode 2022-2026 te weinig de strekking van motie AOM112.05 en de vele aangereikte suggesties van de indieners weerspiegelt om de democratische legitimiteit van onze partij te vergroten door bijvoorbeeld leden en niet-leden op vernieuwende wijze bij de partij te betrekken;
- we helaas vaststellen dat motie AOM112.05 anderhalf jaar later onvoldoende is uitgevoerd en daardoor de belofte om het open karakter en de toegankelijkheid van onze partij te vergroten niet is ingelost;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- de bij motie AOM112.05 aangenomen oproep, om te komen tot een actieplan met concrete acties voor een open interne partijcultuur met maatschappelijke verbondenheid op landelijk en lokaal niveau, aantoonbaar mee te nemen bij de uitvoering van het Strategisch plan;
- over een jaar de resultaten terug te koppelen op het landelijk congres; en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Het Landelijk Bestuur heeft het Strategisch Plan vastgesteld voor de jaren 2022-2026. Ook heeft het Landelijk Bestuur een uitvoeringsplan opgesteld voor de uitvoering van de eerste stappen van het Strategisch Plan.

Om tegemoet te komen aan deze motie heeft het Landelijk Bestuur een bijeenkomst georganiseerd met vertegenwoordigers van de groep Open Partij om tot verdere invulling van het Strategisch Plan te komen. Tijdens de bijeenkomst hebben vertegenwoordigers van de Open Partij hun aandachtspunten en nodige elementen voor cultuurverandering naar voren gebracht.

Concrete afspraken:

- Er worden vervolgbijeenkomst georganiseerd met regio- en G7 besturen om begeleidingsgroepen* te koppelen aan regio's/ afdelingen die aan de slag gaan met projecten;
- Startbijeenkomst organiseren met thema afdelingen en netwerken.

Decentrale bestuurders moeten volgens de Open Partij meer mogelijkheden krijgen om bottom-up inbreng te geven. Vervolgens is het aan landelijk (regio) om de initiatieven goed met elkaar te verbinden en best practices te delen met de afdelingen.

De resultaten worden (zoals beschreven in de motie) na een jaar teruggekoppeld aan het Landelijk Congres.

*Enthousiaste leden die in hun lokale regio/ afdeling/ netwerk aan de slag gaan met participatie/ implementatie van concrete pilotprojecten.

AOM115.13 Algemeen Organisatorische Motie

Titel motie: **Gedragcode en verankering beleid relaties op de werkvloer**

Indiener: Mark Van Glabbeek e.a.

Woordvoerder: Mark Van Glabbeek

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- D66 recentelijk meermaals in het nieuws is geweest inzake diverse situaties rondom (seksueel) grensoverschrijdend gedrag;
- deze publicaties schadelijk zijn voor de partij en voor de betrokkenen;

overwegende dat:

- het van belang is dat D66 als partij én als werkgever een veilige werkomgeving creëert en garandeert voor leden en medewerkers;
- artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en gewezen (Nederlandse) jurisprudentie het recht garandeert op eerbiediging van privé-, familie- en gezinsleven;
- het desondanks, in bepaalde gevallen, wenselijk kan zijn dat leden en/of medewerkers die een liefdesrelatie met elkaar aangaan, gelet op hun onderlinge werkverhoudingen binnen de politieke partij, dit melden aan D66 als hun werkgever/opdrachtgever;
- het in het bedrijfsleven en maatschappelijk veld gebruikelijk is dat een werkgever beleid formuleert rondom liefdesrelaties op de (werk)vloer;
- D66 tot nu toe geen beleid heeft geformuleerd op dit thema;;
- het belangrijk is dat D66 een dergelijk beleid gaat formuleren en dit verankert in een gedragscode voor leden en medewerkers van D66;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- beleid rondom relaties op de (werk)vloer te formuleren;
- dit beleid onderdeel te maken van / te verankeren in een (nader op te stellen) gedragscode voor leden en medewerkers van D66;
- dit beleid en de gedragscode het eerstvolgende congres ter bespreking en besluitvorming voor te leggen aan de leden;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Het onderwerp van sociale veiligheid binnen de partij en op het landelijk bureau staat hoog op de agenda van het Landelijk Bestuur. Dit wordt duidelijk door een aantal initiatieven.

Op het Landelijk Bureau van D66 wordt sinds het 1^e kwartaal van 2022 gewerkt aan een Bureaucode die is opgesteld door medewerkers met behulp van een externe partij. Deze Bureaucode gaat in op integriteit en sociale veiligheid van medewerkers op het landelijk bureau. Deze code wordt dit najaar afgerond.

Daarnaast is het Team Verantwoord Gedrag sinds haar aanstelling bezig met het opstellen van het document 'Grondslagen voor Goed gedrag' met daarin de 'Code goed gedrag' (hierna: de Code). Het Team is sindsdien met de vereniging in blijvend gesprek over de Code. De Grondslagen voor Goed gedrag zijn [hier](#) terug te vinden.

Het Team Verantwoord Gedrag en het Landelijk Bestuur hebben vervolgens gesproken over hoe de Code verder de vereniging in gebracht gaat worden. De Code zal niet worden vastgesteld door het Congres. Het Team Verantwoord Gedrag ziet het document namelijk als startpunt voor een gesprek en een levend stuk dat wordt aangepast aan interne en externe ontwikkelingen. Soms vraagt dit om aanpassingen op korte termijn. Dat kan niet als het stuk door het Congres moet worden vastgesteld.

Op Congres 115 is de Code besproken in een subsessie. Ook op het aankomende congres (Congres 116) zal er aandacht zijn voor de code en is bespreking met de leden een belangrijk aandachtspunt voor het Landelijk Bestuur.

APM 115.02 Actueel Politieke Motie

Titel motie: **Volle steun voor de stikstofplannen van het Kabinet**

Indiener: Antoon Kanis

Woordvoerder: Antoon Kanis

Het Congres van D66 in vergadering bijeen op zaterdag 18 juni in Den Bosch,

constaterende dat:

- Nederland de internationale verplichting heeft om de natuur in een gunstige staat van instandhouding te brengen en achteruitgang van de natuur te voorkomen;
- Het kabinet voornemens is de stikstofuitstoot in uiterlijk 2030 te halveren;
- Minister van der Wal in het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NLPG) vergaande kabinetsplannen heeft gemaakt om dit doel te bereiken;
- Binnen andere coalitiepartijen deze week weerstand is ontstaan tegen deze plannen;
- Tjeerd de Groot tijdens de subsessie op dit congres heeft gezegd dat het heel spannend wordt of de noodzakelijke plannen in de huidige politieke dynamiek wel worden uitgevoerd, ook gelet op de rol van de provincies;

overwegende dat:

- We niet langer kunnen wachten met het beschermen van de natuur en het bouwen van huizen voor mensen die geen dak boven hun hoofd kunnen vinden;
- De grootste opgave bij de veehouderij ligt, waar twee derde van de binnenlandse stikstofdepositie vanuit afkomstig is;
- Andere sectoren zoals luchtvaart en industrie absoluut ook een bijdrage moeten leveren aan de stikstofreductie;
- Steeds opnieuw is bewezen dat 'innovatie' binnen het huidige failliete landbouwsysteem te weinig soelaas biedt bij het oplossen van het stikstofprobleem uit de veehouderij;
- Een aantal provinciebestuurders aankondigen de plannen niet of nog niet uit te willen voeren;
- De Tweede Kamer nog voor het zomerreces over het NLPG debatteert.

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- Met rechte rug achter de plannen van minister Van der Wal te blijven staan;
- Zich tot het uiterste in te spannen om het Kabinet tot een ongehinderde uitvoering van de plannen te doen komen, ook als er provincies zijn die niet meewerken.

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

De afgelopen maanden heeft de Tweede Kamerfractie zich blijvend ingezet voor de natuur en het oplossen van de stikstofcrisis. Hierin hebben zij verschillende stappen gezet. Bijvoorbeeld: een aangenomen motie om koplopers in kringlooplandbouw te ondersteunen om hun bedrijf zo veel mogelijk voort te zetten binnen de gebiedsgerichte aanpak. Ook heeft de fractie onder andere in het debat naar aanleiding van de uitspraken van Hoekstra benadrukt dat het nu echt 2 over 12 is voor de natuur en dat we staan achter de aanpak van de minister van Natuur en Stikstof. Bovendien vindt binnenkort op initiatief van D66 een rondetafelgesprek plaats over de gebiedsprocessen. Zo kunnen *best practices* worden gedeeld met de Tweede Kamer.

De aankomende tijd zal de fractie de minister van Natuur en Stikstof blijven aansporen en steunen om haar plannen tot een goed einde te brengen.

PM115.01 Politieke Motie

Titel motie: **Deel de Welvaart: Armoede tenminste halveren**

Indiener: Emiel Althuis e.a.

Woordvoerder: Emiel Althuis

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- in het lopende verkiezingsprogramma het voornemen staat om “het aantal mensen in armoede de komende kabinetsperiode met tenminste de helft te verminderen”;
- in het Coalitieakkoord het voornemen staat om “maatregelen te nemen om het aantal kinderen dat in armoede opgroeit in vier jaar tijd te halveren”;
- het Coalitieakkoord de ambitie benoemt om de toeslagen af te schaffen en het belastingstelsel te vereenvoudigen;
- het voornemen om armoede te verminderen bemoeilijkt wordt door de sterk toegenomen inflatie;

overwegende dat:

- armoede onder kinderen niet los gezien kan worden van de armoede onder volwassenen en dat derhalve een integrale aanpak noodzakelijk is;
- halvering van armoede (onder kinderen) binnen vier jaar, mede gezien de huidige sterke inflatie, niet bereikt zal worden met de voorstellen in het Coalitieakkoord;
- terugdringen van armoede alleen mogelijk is door middel van voor burgers begrijpelijke en voor uitvoerende instanties simpele en eenduidige inkomensondersteuning;
- een progressiever belastingstelsel wenselijk is, mede nu uit onderzoek van het CPB is gebleken dat hogere inkomens percentueel ongeveer evenveel of zelfs minder belasting betalen dan lage en middeninkomens;
- armoede o.a. een gevolg is van de complexiteit en voorwaardelijkheid waarmee onze sociale zekerheid is ingericht;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- meer initiatieven te nemen die kunnen leiden tot het realiseren van de doelstelling om armoede daadwerkelijk te halveren en daarop aan te dringen bij de regering;
- te pleiten voor een simpel systeem van inkomensondersteuning, dat inkomensafhankelijk is en waarbij hogere inkomens deze steun ruimschoots terugbetalen middels progressievere tarieven op inkomen en vermogen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Dit kabinet heeft de ambitie om kinderarmoede te halveren voor 2025 ten opzichte van 2015. De inflatie en stijgende energieprijzen hebben die ambitie behoorlijk onder druk gezet. De fractie heeft zich hard gemaakt voor verschillende maatregelen om de koopkrachtachteruitgang zoveel mogelijk te beperken. In de miljoenennota van 2022 is nog eens 40 miljoen extra structureel beschikbaar gemaakt voor het bestrijden van armoede en schulden. Het kabinet maakt ook extra geld vrij voor landelijke instellingen die zich inzetten om kinderarmoede terug te dringen, zoals het Jeugdeducatiefonds en Voedselbanken Nederland. Daarnaast gaat ook het kindgebonden budget omhoog. Voor Caribisch Nederland is er jaarlijks een budget van 30 miljoen beschikbaar voor het bestrijden van armoede. Deze maatregelen komen bovenop de algemene ondersteuning van de koopkracht, als gevolg waarvan de kinderarmoede in 2023 zakt onder het niveau van de afgelopen jaren. Daarnaast pleitten we voor bijzondere aandacht voor kinderen. Zo willen we dat kinderen in kwetsbare wijken deze winter op school te eten kunnen krijgen en dat de inzet op armoedevoorzieningen wordt geïntensiveerd. Tijdens de algemene beschouwingen heeft de fractie samen met Volt een motie ingediend waarmee 100 miljoen wordt vrijgemaakt voor gratis schoollunches. Om de doelstelling te halen zullen we nog verder moeten inzetten op ondersteuning van arme gezinnen, snelle uitrol van de Rijke Schooldag en het oplossen van problematische schulden.

Wat betreft een simpel systeem van inkomensondersteuning is de D66 fractie voorstander en pleitbezorger van de verzilverbare heffingskorting. Dit is een inkomensafhankelijke 'negatieve inkomstenbelasting'. Ieder huishouden krijgt een belastingkorting die in geld wordt uitgekeerd bij geen of te lage inkomsten. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van hoe groot het huishouden is. In dit kabinet zetten we de eerste stappen om de afhankelijkheid van toeslagen af te bouwen door de introductie van normhuren in de huurtoeslag en het toewerken naar (bijna) gratis kinderopvang. Tot slot is in het pakket ten behoeve van steun voor huishoudens voor hun energierekening een prijsplafond opgenomen, wat onafhankelijk is van het inkomen maar aansluit bij verbruik.

PM115.03 Politieke Motie

Titel motie: **Herinrichting Governance Pensioenfondsen**

Indiener: Ledenvergadering thema-afd Senioren en Samenleving

Woordvoerder: Peter Broekhuysen

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- de initiatiefwet van Koser Kaya/Blok m.b.t. een evenwichtige samenstelling van pensioenfondsbesturen per 1 juli 2013 in werking is getreden;
- de evaluatie van de Wet versterking bestuur pensioenfondsen (Wvbp) van 16 februari 2018 aangeeft dat er verbeteringen nodig zijn, maar niet ingaat op de samenstelling van bestuursorganen;
- de huidige pensioenwet een beperking van 25% kent ten aanzien van het aantal vertegenwoordigers van pensioengerechtigden in de pensioenfondsbesturen;
- in de aanloop van de ontwerpwet Toekomst Pensioenen (WTP) in het pensioenakkoord is aangegeven dat de zeggenschap van pensioendeelnemers en -gerechtigden zal worden versterkt, maar dat dit in de nu voorliggende WTP niet het geval is;

overwegende dat:

- volgens de WTP de financiële risico's van de fondsen geheel bij de deelnemers en pensioengerechtigden komen te liggen;
- de Raad van State t.a.v. de Wvbp om die reden in 2012 al adviseerde dat alleen deelnemers en pensioengerechtigden bij het bestuur van de fondsen betrokken zouden moeten zijn;
- de huidige beperking in het aantal vertegenwoordigers van pensioengerechtigden in de pensioenfondsbesturen afbreuk doet aan het basisprincipe dat de belanghebbenden op een zo evenwichtig mogelijke wijze vertegenwoordigd dienen te zijn;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- te bevorderen dat, gelijktijdig met de aanneming van de WTP, de beperkingen ten aanzien van het aantal vertegenwoordigers van pensioengerechtigden in de pensioenfondsbesturen uit de pensioenwet verwijderd worden. Deze belanghebbenden dienen op een zo evenwichtig mogelijke wijze vertegenwoordigd te zijn in de besturen van de pensioenfondsen;
- te bevorderen dat zo spoedig mogelijk een algehele herziening van de governance van pensioenfondsen plaatsvindt in het licht van de gewijzigde risicoverhoudingen neergelegd in de ontwerpwet Toekomst Pensioenen;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Tijdens het wetgevingsoverleg over de Wet toekomst pensioenen (Wtp) heeft Marijke van Beukering namens D66 gepleit voor een evenwichtige samenstelling van pensioenfondsbesturen en de medezeggenschap in de vorm van het verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan. Daarbij is ook het loslaten van het maximum percentage aan gepensioneerden genoemd. De inzet voor het vervolg van de behandeling van de Wtp is om dit concrete idee in de wet opgenomen te laten worden, eventueel met een amendement. De beantwoording van de minister inclusief de reactie op deze suggestie moet nog volgen.

PM115.06 Politieke Motie

Titel motie: **Economisch bestuur Eurozone**

Indiener: Mark Sanders e.a.

Woordvoerder: Mark Sanders

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- er momenteel een belangrijke herziening van het economisch bestuur van de Eurozone/EU plaatsvindt;
- de Ministers van Financiën van Nederland en Spanje in deze discussie al gezamenlijk hebben ingezet op een nieuw begrotingsraamwerk dat: "takes into account the sizeable investment effort needed to honour our ambitious commitments for the green and digital transition" heet;

overwegende dat:

- partijleider Sigrid Kaag in haar toespraak in Maastricht daarnaast haar steun uitsprak voor een benadering waarbij landen hun eigen plannen opstellen voor het omgaan met schuld, hervormingen en investeringen;
- D66 altijd bereid is om in en met Europa constructief te zoeken naar oplossingen;
- de oude regels uit het Stabiliteits- en Groeipact en Verdrag van Maastricht niet goed meer aansluiten bij de nieuwe realiteit (o.a. Klimaat-, Euro-, COVID-19 en Oekraïne-crisis), in veel Europese lidstaten;

spreekt uit dat:

- D66 voorstander is van een nieuwe regels voor houdbare overheidsschuld binnen de Eurozone;
- daarbij de "one-size-fit-all" benadering van het ESG-pact kan worden ingeruild voor een land specifieke uitgavenregel en haalbare schuldafbouw paden;
- hierbij goed gekeken moet worden of bijvoorbeeld in de macro-economische onevenwichtigheden procedure ook duurzaamheidscriteria en risico's meegewogen kunnen worden;
- gezamenlijk gefinancierde (tijdelijke) fondsen gebruikt kunnen worden om gedeelde ambities in Europa (mede) te financieren;

roept de Tweede Kamerfractie, de Eerste Kamerfractie en de delegatie in het Europees Parlement op:

- eventuele voorstellen aan deze criteria te toetsen en waar mogelijk te bevorderen en stimuleren;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- dergelijke voorstellen verder (te doen) uitwerken voor komende (Europese en Nationale) verkiezingsprogramma's;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Vanuit de Europese Commissie wordt dit najaar een voorstel verwacht ten aanzien van het Stabiliteit- en Groeipact (SGP) dat de fractie zal beoordelen, onder andere aan de hand van de meegegeven criteria. Sinds het aannemen van de motie zijn er verder weinig kansen geweest om deze voorstellen te stimuleren. Wel heeft Tweede Kamerlid Steven van Weyenberg zich aangemeld als rapporteur op de herziening van het SGP om hier prioriteit aan te geven. Daarnaast heeft D66 een recent debat over macro-economische ontwikkelingen in Europees perspectief aangegrepen voor een betoog voor hervorming van het SGP. Daarnaast verwelkomt de fractie een non-paper van het Nederlandse kabinet samen met Spanje op dit onderwijs, waaruit een toon en koers blijkt die in tegenstelling tot eerdere uitingen meer gericht is op de in de motie genoemde uitgangspunten.

PM115.07 Politieke Motie

Titel motie: **Verruim thuiswerkvergoeding ivm stijgende energiekosten**

Indiener: Bart Lauwen e.a.

Woordvoerder: Bart Lauwen

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- de afgelopen maanden de prijzen voor het water- en elektriciteitsverbruik en verwarming sterk zijn gestegen;
- het kabinet per 1 januari 2022 een onbelaste thuiswerkvergoeding van maximaal € 2 per dag heeft ingevoerd voor werkgevers om onbelast uit te kunnen keren;

overwegende dat:

- uit een onderzoek van werkgeversvereniging AWWN onder 450 Nederlandse bedrijven is gebleken dat 60% van deze bedrijven aangaf dat 2 dagen per week thuiswerken de norm kan worden;
- vanwege de hoge brandstofprijzen mensen met lage en middeninkomens die veel met de auto moeten liever thuiswerken om kosten te besparen;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- om het Nibud te vragen opnieuw te berekenen wat een geschikt niveau is voor de onbelaste thuiswerkvergoeding en te pleiten in de Kamer voor een verruiming van de onbelaste thuiswerkvergoeding tot dat niveau, om de vergoeding meer in lijn te brengen met de stijgende energiekosten die werknemers maken als zij thuiswerken;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

De Tweede Kamerfractie heeft [Kamervragen](#) gesteld aan de staatssecretaris van Financiën over de hoogte van de thuiswerkvergoeding. Die is niet meer kostendekkend volgens de berekening van het Nibud. In januari 2023 wordt de onbelaste thuiswerkvergoeding geïndexeerd naar € 2,13 terwijl het Nibud in maart 2022 al aangaf dat € 3,05 op dat moment kostendekkend was.

Deze informatie neemt de fractie mee in de behandeling van het Belastingplan en zij zullen voor en achter de schermen pleiten voor een verhoging tot een niveau dat in verhouding staat tot de kosten van het thuiswerken.

PM115.09 Politieke Motie

Titel motie: **Gelijke kansen kan alleen met voldoende aandacht voor gezondheid (1)**

Indiener: Dov Ballak e.a.

Woordvoerder: Dov Ballak

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- gezond leven voor veel mensen geen logische of realistische keuze is.;
- personen met een lagere sociaal economische status buitenproportioneel vaak gezondheidsachterstanden ondervinden. Bijvoorbeeld een verschil van 6 jaar in levensverwachting en 15 jaar in gezonde levensjaren.;
- ongezondheid leidt tot lagere arbeidsproductiviteit en participatie in de samenleving, terwijl nu juist méér personeel nodig is voor grote transities en crises (zoals klimaat/energie, stikstof, 1 miljoen woningen).;
- het ontstaan van ziekte afhankelijk is van leefstijl en leefomgeving (roken, voeding beweging, alcoholgebruik, psychosociale belasting en slechte luchtkwaliteit).;

overwegende dat:

- D66 als sociaalliberale partij werkt aan gelijke kansen en mensen niet wil laten vallen. En een goede gezondheid een voorwaarde is voor een vrij leven waarin mensen op eigen kracht invulling aan kunnen geven.;
- ons eigen verkiezingsprogramma stelt: "Hoe vrij zijn wij, als gezondheid je kansen beperkt?";
- typisch sociaalliberaal beleid dat gepaard gaat met gezondheidspreventie, zoals beleid tegen roken of de suikertaks te vaak gezien wordt als "niet-liberaal".;
- ongezondheid deels buiten iemands eigen invloedssfeer ligt. En dus de overheid een eerlijk speelveld moet faciliteren om mensen in staat te stellen gezonde keuzes te maken.;
- de financiële en immateriële kosten voor de maatschappij door de gezondheidsachterstanden enorm zijn: alleen roken en zwaarlijvigheid samen kosten de Nederlandse maatschappij jaarlijkse tientallen miljarden euro's.;
- keuzes voor preventiebeleid bij gezondheid vaak leiden tot veel discussies binnen de partij en dat hier juist kansen liggen voor D66 om zich in te profileren.;

verzoekt de Tweede Kamerfractie:

- meer integraal het onderwerp gezondheid en het voorkomen van ziekten in hun beleid uit te dragen.;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

De Tweede Kamerfractie zet zich in om gezondheid en daarmee ook preventie zo integraal mogelijk te behandelen. Niet alleen is de fractie bezig met de voorbereiding van het commissiedebat leefstijlpreventie, ook wordt er op dit moment gekeken hoe ze deze thema's kunnen betrekken bij andere onderwerpen en beleidsterreinen, zowel binnen als buiten het VWS domein. Te denken valt hierbij aan het klimaat en de arbeidsmarkt. Ook vroeg de fractie afgelopen zomer aandacht voor het Rotavaccin, en tijdens Prinsjesdag is bekend geworden dat het Rotavaccin ook wordt opgenomen in het Rijksvaccinatieprogramma. Er wordt vol ingezet op een fundamentele verandering in de voedselomgeving. Daarnaast is in het Coalitieakkoord opgenomen dat we de tabaksaccijns verhogen wat leidt tot een bedrag van circa 10 euro per pakje. Ook hebben we daarin afgesproken dat we de suikerbelasting verder verhogen. Ook deze voorstellen zijn met Prinsjesdag gepresenteerd en gaan naar verwachting in per 1 januari 2023.

De regering gaat (door een aangenomen motie van o.a. Jeanet van de Laan) samen met de levensmiddelenindustrie de bestaande afspraken in de Reclamecode voor Voedingsmiddelen uitbreiden naar 18 jaar. Verder wordt er op dit moment onderzoek gedaan naar de verlaging van de BTW op groente en fruit en naar een suikertaks. Die ontwikkelingen houden we scherp in de gaten. Op de langere termijn vragen we ook steeds aandacht voor een andere manier van denken over de financiering van preventie om ervoor te zorgen dat preventie meer gaat lonen.

Tot slot, op dit moment werkt het Kabinet aan verdere plannen voor de komende jaren om de doelen uit het Nationaal Preventie Akkoord te halen, deze plannen verwachten wij zeer binnenkort.

PM115.10 Politieke Motie

Titel motie: **Gelijke kansen kan alleen met voldoende aandacht voor gezondheid (2)**

Indiener: Dov Ballak e.a.

Woordvoerder: Dov Ballak

Het D66 Congres op zaterdag 18 juni 2022 bijeen te 's-Hertogenbosch,

constaterende dat:

- gezond leven voor veel mensen geen logische of realistische keuze is.;
- personen met een lagere sociaal economische status buitenproportioneel vaak gezondheidsachterstanden ondervinden. Bijvoorbeeld verschillen van 6 jaar in levensverwachting en 15 jaar in gezonde levensjaren.;
- ongezondheid leidt tot lagere arbeidsproductiviteit en participatie in de samenleving, terwijl nu juist méér personeel nodig is voor grote transities en crises (zoals klimaat/energie, stikstof, 1 miljoen woningen).;
- het ontstaan van ziekte afhankelijk is van leefstijl en leefomgeving.;

overwegende dat:

- D66 als sociaalliberale partij werkt aan gelijke kansen en mensen niet wil laten vallen. Een goede gezondheid voorwaardelijk is voor een vrij leven waarin mensen op eigen kracht invulling aan kunnen geven.;
- ons eigen verkiezingsprogramma stelt: "Hoe vrij zijn wij, als gezondheid je kansen beperkt?";
- typisch sociaalliberaal beleid dat gepaard gaat met gezondheidspreventie, zoals beleid tegen roken of de suikertaks te vaak gezien wordt als "niet-liberaal".;
- ongezondheid deels buiten iemands eigen invloedssfeer ligt. De overheid moet dus een eerlijk speelveld faciliteren om mensen in staat te stellen gezonde keuzes te maken.;
- financiële en immateriële kosten voor de maatschappij door de gezondheidsachterstanden enorm zijn: jaarlijks tientallen miljarden euro's.;
- keuzes voor preventiebeleid bij gezondheid vaak leiden tot veel discussies binnen de partij terwijl hier juist kansen liggen voor D66 om zich op te profileren.;

verzoekt het Landelijk Bestuur:

- de Mr. Van Mierlo Stichting te vragen te komen met een afwegingskader voor overheidsbeleid gericht op preventie. Gericht op gezonde leefomgeving waarbij het sociaalliberale gedachtegoed als leidraad geldt voor mogelijkheden voor ingrijpen van de overheid en inzetten van gericht beleid voor het algemeen belang van een gezonde bevolking versus individuele vrijheid van het individu;

en gaat over tot de orde van de dag.

Terugkoppeling

Het Landelijk Bestuur heeft uitvoer gegeven aan deze motie door de vraag bij de Mr. Hans van Mierlo Stichting (VMS) te leggen. De VMS geeft aan bij het opstellen van haar onderzoeksagenda dankbaar gebruik te maken van de suggesties van leden van D66. Zij opereert echter onafhankelijk en voert om die reden geen onderzoek uit op basis van congresmoties. Zij heeft het thema van preventie wel al langere tijd op haar radar, in het bijzonder waar het gaat om de ongelijke verdeling van gezondheid – waar de motie ook over spreekt. In de komende periode organiseert de VMS bijvoorbeeld een rondetafelgesprek met wetenschappers en experts over het thema. Een van de centrale vragen zal de rol van de overheid betreffen.